

Kecskemét-Hetényegyházi Református Egyházközség

Pásztori üzenet [Júd]

Miként gondolkozunk a hitetlenekről? És ha a gyülekezetünkben vannak? Vajon helyénvaló együtt úrvacsorázni azokkal, akik nem Krisztust tartják életük Urának? Júdás a hitetlen keresztyének ügyét vizsgálva levelében arra a határozott következtetésre jut, hogy az egyházban nincs helye hitetleneknek. De vajon mit tehet egy közösség, ha tagjai között vannak, akik nem Krisztus szerint élnek? Hogyan lehet rálépni a megtisztulás útjára közösségként és mit tegyen a keresztyén ember, ha azt érzi, már nem Krisztus vezérli az életét?

Aktuális:

- Gyülekezetünkkel kirándulást tervezünk a Majki-tóhoz április 27-én, szombaton. Várjuk gyülekezetünk tagjainak jelentkezését!

Júdás levele súlyos állításokat fogalmaz meg. Bár a megnevezett gyülekezetekben a hitetlenségnek látható jelei is voltak, mint a szakadások, kicsapongó élet, Krisztus elutasítása, mégis a levél címzettje akár a ma egyháza is lehetne, sőt bármely ma élő gyülekezet. És bár hajlamosak vagyunk bagatellizálni a kérdést, Júdás szavai elevenre tapintanak: istentelenek lopóztak be közétek.

De mégis kiktől beszél a levél szerzője? Jellemzően az akkor jellemző tévtanítások hirdetőit szokták ezen személyek alatt érteni, ám a levél általánosságban fogalmaz, minden istentelenről beszél, akik között lehetnek gnosztikusok, de nyereszkedők, sőt álkeresztyének is. Közös jellemzőjük, hogy elutasítják Krisztus uralmát.

Itt meg is állhatunk. Ez ugyanis a levél keletkezésének legfőbb oka, hogy a gyülekezetek Krisztus uralmában éljenek, és hogy ebben őket semmi meg ne akadályozza.

Mit jelent Krisztus uralmában élni? Egyfelől a hitet, hogy az ember mindvégig Krisztust tartsa élete tulajdonosának. Bármilyen is történik velem, az mind Krisztus akarata szerint való. Még a fájdalom, vagy a kísértés is, amivel harcolnom kell. Itt kezdődik az, amit Júdás elhívásnak nevez.

Ám sokkal fontosabb az, ami ezután következik. A mindennapok küzdelme, hogy bennem Krisztus uralkodjon, ne én, ne a világ, ne egy másik ember, csak Krisztus. Amikor bevásárolni megyek, vagy ha a kertben gyomlállok, átmegyek a szomszédokhoz, vagy a munkába. Buszon, karosszékekben, lelátón, séta alatt, kórházi ágyon.

Ebben a helyzetben fenyeget az, amit Júdás istentelenségnek nevez. De sok más neve is van ennek a Bibliában: hiábavalóság, világ, gonoszság, bálványimádás. Mind ugyanannak a jelenségnek különböző kifejezései, az Isten nélküli élet. Öltethet sokféle formát, ez igaz, de bármilyen jelentéktelennek is tűnik, bármilyen ártatlan arckifejezés társul is hozzá, az Isten nélküli élet a legnagyobb fenyegetése a hitnek.

Az istentelenség ugyanis ragadós. Egy rossz minta, ami öröklődik, vagy amit a gyerekek eltanulnak egymástól az iskolában, vagy a kollegák a munkahelyen. Sőt, előfordul, hogy keresztyének is eltanulják egymástól a gyülekezetben.

Jelei először értelmetlenné válnak: üresség, eredménytelenség, békétlenség; majd frusztráltság, szóváltások; végül válás, széthúzás és zűrzavar.

Az ige aktualitása

Házasságokról, családokról hallani, melyek mérgezőek. Munkahelyekről hallani, melyekben a dolgozók felörlődnek. Gyülekezetekről hallani, melyek „darázsfészekként” működnek. Életekről hallani, melyek végképp élhetetlenné váltak.

Az okokat nem kell sokáig keresni. Júdás levele pontos diagnózist állít fel.

Kérdezz, hogy érts!

Igazából az életem hány százalékában Krisztus az Úr?

Miért hagyom másoknak, vagy a világnak, hogy eltérítsenek Krisztustól?

1-2. vers „Júdás, Jézus Krisztus szolgája, Jakabnak pedig testvére, köszöntését küldi az elhívottaknak, akiket az Atya Isten szeretett, és Jézus Krisztus megtartott: irgalom, békesség és szeretet adassék nektek bőségesen.”

„... az elhívottaknak...” Ez a görög szó (κλητός) nagyon gyakran található a bibliai levelekben. A gyülekezetek önmagukat így nevezték, amikor még nem voltak különálló csoportok, felekezetek. Minden településen egy gyülekezet volt, akik a „kihívottak közössége” lehetett. Mára ez nagyon sokat változott. Ma már senki sem nevezheti így a maga közösségét, elvégre mások is ki lehetnek választva, máshol is összegyűlnek Krisztus nevében. Hálaadásra adhat okot a tény, hogy már nem csak egy közösség van városonként, hogy ennyi sok közösségben gyűlnek össze a kiválasztottak, az elhívottak. És persze figyelmeztetés is a mindenkori egyház számára: az ekkleszia nem állhat olyanokból, akiket Krisztus nem hívott el a világból. Elvégre csak azokkal van élő kapcsolatban az Isten, akik az övéi, és azokat meg is tartja Krisztusban, sőt azoknak adja ajándékait: irgalmát, békességét, szeretetét.

3-4. vers „Szeretteim, miközben minden igyekezéssel azon fáradoztam, hogy közös üdvösségünkről írjak nektek, szükségesnek láttam, hogy ezt az intést megírjam: küzdjete a hitért, amely egyszer s mindenkorra a szentekre bízott. Mert belopóztak közétek bizonyos emberek, akiknek az ítélete régóta meg van írva: istentelenek, akik a mi Istenünk kegyelmét kicsapongásra használják, és a mi egyedüli uralkodónkat és Urunkat, Jézus Krisztust megtagadják.”

„küzdjete a hitért!” – hangzik az intő felszólítás. Ez a harc a keresztyén lét alapját fogalmazza meg. Harcolni, küzdeni a hitért. Fontos részlete a szövegnek, hogy nem azt olvassuk, „küzdjete a hitetlenekkel”. Nem, az szerző nem szent háborút hirdet, sem valamiféle világi hatalmat akar megvalósítani. A hit védelmére hívja a gyülekezet tagjait.

Mi ez a hit? Júdás úgy magyarázza ezt, hogy a hit a „szentekre bízott”. Mint egy ajándék, mellyel élni kell, és amelyet meg kell óvni. És bár a hit önmagában nem sérülékeny, de a hívő ember az. A hit védelmét ezért itt nem a ma igen közkedvelt apológia (szót emelni valami mellett, vagy ellen) kifejezés adja vissza, hanem a küzdelem, a szentíró ugyanis nem dogmák óvását, vagy nézetek különbségét érti ez alatt a harc alatt, hanem vérre menő párharcot. Harc a megmaradásért. Harc a kitartásért.

Ami ezt a harcot előidézte, azok a hitetlenek, akik beférkőztek a közösségekbe. Feslett életű, kicsapongó személyek, akik Krisztus uralmát nem fogadják el. Nem újkeletű probléma tehát az egyházban, hogy a közösségekbe olyan személyek kerülnek, akik igazából nem Krisztushoz tartoznak. Azonban fontos, hogy ne értsük félre: nem a hitetlenekkel kell megküzdeni, hanem a hitért. „Mert mi nem test és vér ellen harcolunk”, ahogy Pál fogalmaz az Efézusi levélben. (6,12) Mert a hitetlenek ellen maga az Úr harcol ítéletével. Az egyház feladata a hitért küzdeni úgy, hogy a hitetleneket a közösségekből kirekesztik, amíg megtérő hitet nem tanúsítanak. Krisztus uralmát elfogadni ezt jelenti.

5-7. vers „Emlékeztetni akarlak pedig titeket arra, jóllehet minderről tudtok, hogy bár az Úr egykor kiszabadította népét Egyiptom földjéről, azokat, akik nem hittek, később elpusztította. Azokat az angyalokat is, akik nem becsülték meg a maguk fejedelemségét, hanem elhagyták saját lakóhelyüket, örökkévaló bilincsekben és sötétségben tartja fogva a nagy nap ítéletére. Ugyanígy Sodoma és Gomora meg a körülöttük levő városok, amelyek ezekhez hasonló módon paráználkodtak, és idegen test utáni kívánság hajtotta őket, például szolgálnak, amikor az örök tűz büntetését szenvedik.”

„azokat, akik nem hittek, később elpusztította” – a szavaknak súlya van. Először: nem hittek. Nem hallgattak Isten hívására, nem bíztak meg benne, nem reménykedtek erejében és hatalmában. Másodsor: később. Nem azonnal. Hagyott időt, eleget. Egyrészt nekik is üzenetként, hogy Isten türelmes velük, megvárja, hogy hogyan döntenek. Másrészt az Úr megvárja, hogy bebizonyosodjon, kit milyen fából faragtak. Ez az ítélet, mely nem egy bíróságon dől majd el, hanem magában az életben. A mindennapokban, hosszú távon dől el, hogy kié a hit ajándéka, és kié nem. Végül pedig: elpusztította. Ahogy látni a történetekből, sokféleképpen ért véget a hitetlenek élete a pusztában. Valakit kígyó mart meg, valakivel ellenség végzett, valaki lázadás miatt bűnhődött. Kit-kit a maga bűne miatt ítelt meg az Úr, és a maga bűne szerint hajtotta végre rajta az ítéletet.

8-16. vers „De mindezek ellenére ezek az álmodozók is ugyanúgy beszennyezik a testüket, megvetik Isten felségét, és káromolják a mennyei hatalmasságokat. Pedig még Mihály angyal sem mert káromló ítéletet kimondani, amikor az ördöggel vitatkozva küzdött Mózes holttestéért, hanem azt mondta: „Dorgáljon meg téged az Úr!” Ezek viszont káromolják azt, amit nem ismernek; amit pedig oktalan állatok módjára ösztönösen ismernek, abba belepusztulnak. Jaj nekik, mert Kain útján indultak el, pénzért Bálám tévelygésére adták a fejüket, és Kóré lázadása szerint vesznek el. Ezek szennyfoltok szeretetvendégségeiken, akik szemérmetlenül veletek lakmároznak, és hizlalják magukat. Olyanok, mint a szél sodorta, víz nélkül való fellegek, mint az ősz végi gyümölcstelen fák, amelyek gyökerestül kiszakítva kétszer halnak meg; mint a tenger megvadult hullámai, amelyek saját szégyenüket tajtékozzák, bolygó csillagok, akikre az örök sötétség homálya vár. Ezekről is prófétált Énók, aki Ádámtól számítva a hetedik volt, amikor így szólt: „Íme, eljött az Úr szent seregeivel, hogy ítéletet tartson mindenek felett, és megbüntessen minden istentelent minden istentelenségért, amelyet istentelenül elkövettek, és minden káromló szóért, amelyet istentelen bűnösökként ellene szóltak.” Ezek zúgolódók, sorsuk ellen lázadók, akik vágyaik útján járnak, fölényesen jártatják a szájukat, és haszonlesésből embereket dicsőítenek.”

Kikről ír Júdás? Gyülekezeti tagokról. Nem kívülállóról, nem valamiféle szekta tagjairól, hanem „belül lévőkről”. Ezzel magyarázható az is, hogy levelében egyáltalán nem ír misszióról, a gyülekezetek Krisztustól kapott küldetéséről, sőt még a keresztyénség terjedéséről sem. Júdás úgy látta, hogy a gyülekezetek „felhígultak”, alkalmatlanná lettek küldetésük betöltésére, mert olyanokat is befogadtak maguk közé, akiket nem kellett volna. Meggondolatlanságuk következménye, hogy a gyülekezetek léte került veszélybe.

Szemléletes jellemrajzot közöl Júdás ezekről az emberekről. Álmodozók, káromlók, oktalan állatok, Kain (1Móz 4), Bálám (4Móz 22), Kóré (vagy másképp: Kórah – 4Móz 16) személyéhez hasonló, szennyfoltok, szemérmetlenek, szél sodorta víz nélkül való fellegek, ősz végi gyümölcstelen fák, tenger megvadult hullámai, bolygó csillagok, zúgolódók, lázadók, vágyaik útján járnak, fölényesek, haszonlesők.

Kain, Bálám, Kóré, Sodoma, Gomora, valamint Mihály angyal említése egyértelműsíti, hogy Júdás olvasott ember volt. Különösen sok Biblián kívüli irat foglalkozik ezekkel a személyekkel, városokkal. Júdás olvasta ezeket, felhasználta, szemléltetésként. Valószínűleg a levél címzettjei is jól ismerték ezeknek a könyveknek az üzenetét: a lázadók nem állhatnak meg Isten ítélőszéke előtt.

Tulajdonképpen mindezzel a képpel Júdás egyetlen ténytetést tesz egyértelművé ezekről az emberekről, hogy értéktelenek. Hiábavaló életük követi mindazok példáját, akik hit nélkül éltek a kezdettől fogva. És a végük azokéhoz lesz hasonló, akik ellenszegültek Isten akaratának.

17-19. vers „Ti azonban, szeretteim, emlékezzetek meg azokról a beszédekről, amelyeket a mi Urunk Jézus Krisztus apostolai előre megmondtak. Azt mondták ugyanis, hogy az utolsó időben csúfolódók támadnak, akik istentelen vágyaik útján járnak. Ezek szakadásokat okoznak, testi emberek, akikben nincsen Szentlélek.”

Mindezeket a jellemvonásokat a szerző a Szentlélek hiányára vezeti vissza. Nincs meg bennük Isten bölcsessége. Látásmódjuk emberi, nem veszik figyelembe Isten akaratát, mert nem is hisznek benne. Ezt fejezi ki a „testi ember” kifejezés.

Ha a Lélek nélküliek kerülnek a közösségekbe, és ezeket a közösség nem veti ki magából, idővel szakadásokat okoznak. Ha az Isten szerint élőkre az istentelenek hatással vannak, idővel a hívők is hitetlen életgyakorlatot kezdenek élni. Egyenes következménye mindennek, hogy amennyiben nincs megtisztulás ezektől az elemektől az egyházban, úgy maga a közösség jövője kerül veszélybe. Az élő testből ki kell vágni halott részeket, mert azok az egész test létét fenyegetik.

20-23. vers „Ti azonban, szeretteim, épüljétek szentséges hitetekben, imádkozzatok a Szentlélek által, tartsátok meg magatokat Isten szeretetében, várva a mi Urunk Jézus Krisztusnak irgalmát az örök életre. Könyörüljétek azokon, akik kételkednek, mentsétek meg őket kiragadva a tűzből. Másokon is könyörüljétek, de félelemmel, utálva még a ruhát is, amelyet testük beszennyezett.”

Könyörület és utálat? Hogyan lehetséges egy mondatban a kettő? Ebben az értelemben az utálat nem a szeretet hiányát fejezi ki. A ma szeretet-fogalmától talán idegen ez a szóhasználat, de a Szentírás gondolkozásmódjába teljes mértékben beleillik. A szeretet ugyanis ebben az értelemben nem jelenti a befogadást, a közösséggyakorlást. A könyörületesség tulajdonképpen azt a hozzáállást fejezi ki, hogy az ember a másokra emberként tekintsen. Ő is megváltásra szorul, ahogy én. De ez nem jelenti az azonosulást is: „utálva még a ruhát is, amelyet testük beszennyezett.”

A „félelemmel” (φόβω), valamint az „utálva” (μισοῦντες) görög kifejezések írják le, hogy Júdás mit akar elérni a gyülekezeteknél. Ezek a szavak nem valamiféle gyűlölködést jelöl, hanem elválasztást. Ahogy leírja, „épüljétek szentséges hitetekben” (ἀγιωσύνη), és ahogy levelét is kezdte, „küzdjétek a hitért, amely egyszer s mindenkorra a szentekre bízott!” Ez a szentség jelenti a keresztyénség létmódját, mely bár a világban él, mégsem vállal a világgal lelki közösséget, sőt elkülönül attól. Ezt parancsolja a levél szerzője is a tévtanítókkal kapcsolatban: váljatok külön tőlük, távolítsátok őket el magatok közül. És semmiképpen ne közösködjétek velük.

Talán ahhoz lehetne mindezt hasonlítani, mint a kórházban a fertőző osztályt. Az ember nem megy be látogatóba, mert a fertőzés másokra is áttérjedhet. Előbb gyógyulásra van szükség ahhoz, hogy újra közösségben lehessünk. Jézus kórtermében ez a gyógyulás pedig a megtérés és az új élet ajándéka. E nélkül a keresztyén emberre is veszélyt jelentenek azok, akikkel közösségben van.

24-25. vers „Annak pedig, aki megőrizhet titeket a botlástól, és dicsősége elé állíthat feddhetetlenségben, ujjongó örömmel: az egyedül üdvözítő Istennek a mi Urunk Jézus Krisztus által: dicsőség, fenség, erő és hatalom öröktől fogva, most és mindörökké. Ámen.”

„megőrizhet titeket a botlástól” – bármennyire is törekszik az ember önmagát megtartani a hitben, ez lehetetlen. Mindig vannak nehézségek, súlyos kérdések, megoldhatatlan problémák, melyekben az ember legfeljebb a „kevésbé rosszat” tudja választani. Ezért minden törekvés ellenére mégiscsak Krisztus az, aki képes megtartani az övét. Ezért csak ő méltó a dicsőítésre, és ezért lehet csak az övé a hatalom az egyházban.

Az olvasóknak

Köszönöm azoknak a testvéreknek, akikkel hétről-hétre együtt olvassuk ezeket a szakaszokat. Biztos vagyok benne, hogy a közös igeolvasásban nagy áldás van. Bátorítom azokat is, akik még nem kapcsolódtak be, hogy a hétről-hétre küldött szakaszokkal és magyarázataival éljenek!

Kérem a testvéreket, segítsenek az üzenetek terjesztésében, hogy minél többekhez eljuthasson Isten élő szava! Várom az újonnan feliratkozókat!

Kádár Tamás György

lp.